MIELIPIDE

Demarien vaaliohjelmasta löytyy 8 parantaa-sanaa, 11 lisätä-, 23 turvata-, 8 edistää-, 1 vähentää-, 0 leikata- ja 0 supistaa-sanaa. **PROFESSORI MATTI VIREN, TURUN YLIOPISTO**

LUKIJALTA

Tehostusta

Riittääkö vuosikalenterin lopetus meijerin osaksi tehostustalkoissa? **Indeksi**

Uskon asia

Ministeri Orpo: ”Uskon, että ympäristöasioiden huomioonottaminen näkyy myös tuotteen hinnoissa.” Saahan sitä uskoa. **Realisti**

Sanonta

Vanha sanonta ”Kateus vie kalatkin vesistä”. Nykyään lakinikkarit, happosateet ja ties mikä luonnonoikku. **Huolestunut**

Viherryttäminen

Tuki-infoissa luennoidaan viherrättymisestä. Onko se suorakylvön suosimista? Arveluttaa keväällä kostean maan lautasäestys. Eikö se tiivistä? **VLN on ok**

Oikeus

En minä teidän köyhäin apuja tarvitse, enkä köyhän apua. Mutta se on saatava, mikä minulle kuuluu, vaikka Mavi olisi vajaamiehitetty. **Viivästyskorko**

Annettiin Kreikkaan muutama miljardi solidaarisuuden vuoksi. Nyt kun suomalaiset maidontuottajat tarvitsee tukea EU:lta, niin ei saada. **Koijataan**

Maitokorvaukset otettava puoluetuista niin aukeavat silmät ja tulee tasapuolisuutta. **Martti**

Jos maidontuottajille maksetaan ”pakotekorvausta”, saavatko myös Arlan tuottajat sitä, entä yksityiset meijerit? Onko tämä Valiolaisten suosimista. **Tasapuolisuutta**

Kalastus

Kotitarvekalastus on iso juttu Suomen tuhansilla järvillä. Näpit irti rajoittajat, koska ei ole järkeviä perusteita. **Ei nimimerkkiä**

Hinta

Sian hinnat Atrialla: emakko 248 kg ennen 3 348 markkaa nyt 22 euroa. Onko oikein? Sikataloutta 45 vuotta harjoittanut ja monet firmat kokenut. **Pian entinen tuottaja**

Olipa uutinen

Suomen Metsäsäätiö tukee metsänomistajilta kerätyillä varoilla vihreiden luontojärjestöjä 33 000 eurolla. Loppui viherpiiperöiden tuenta. **Ei nimimerkkiä**

Lannoitus

Kyllähän se sopii, että lannoiterajoja muutetaan, mutta sitten pitää muuttaa myös viljan vastaanottovaatimuksia. **Haloo MTK**

Eduskuntavaali

Eipä ole mooseksella puoluetta, perussuomalaiset ja keskusta tekevät ydinvoimaa. Missä metsävoima? **Ei nimimerkkiä**

Palautetta

Miksi Pietola ja lehden toimitus ”unohtaa” joka kerta mainita satotasokorjauksista ja lantapoikkeuksesta? **Asioihin perehtynyt**

Menikö virkamiehillä pellon kaltevuuden prosentit ja asteet sekaisin? Onko hölmöilyn kotimaisuuspitoisuus 360 astetta? **Lannanlevittäjä**

Kollaja

Kollajastako Iijokilaakson ikioma ”Talvivaara”? Ja jälleen ympäristöviranomaisen avituksella. **Ei nimimerkkiä**

Maataloustuet eivät ole viljelijän palkkaa

MTK järjesti tiistaina mielenilmauksen Seinäjoella, kun maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo saapui Maaseutuvirastoon neuvottelemaan vuoden 2015 maataloustukien maksuaikataulusta.

Harkitsin hetken osallistuvani siihen itsekin, koska meidän tuottajien olisi jo aika nousta vastustamaan äänekkäästi hallinnon mielivaltaisia toimia, joilla heikon kannattavuuden kanssa kamppailevien maatilojen elämä hankaloituu merkittävästi.

Mutta MTK:ssa oli päätetty nimetä tapahtuma teemalla ”Palkka ajallaan!” Enpä olisi voinut suurempaa hutilaukausta kuvitella näin tärkeän asian ääressä.

Lienee turha muistuttaa, että maataloustuet ovat korvaus alennetuista tuottajahinnoista sekä ympäristön ja eläinten hyvinvoinnin vuoksi tehtävistä toimista. Ne eivät missään nimessä ole viljelijän palkkaa, ei edes osaa siitä. Eikä sellaista virheellistä viestiä tulisi tuottajajärjestön välittää kuluttajille.

Tuet ovat kuluttajan etu kaupan tiskillä. Tästä soisi muistutettavan useamminkin.

Meidän palkkamme tulee viljasta, maidosta, lihasta, kananmunista, vihanneksista ja hedelmistä. Niistä elintarvikkeista, joita tuotamme vaivoja säästämättä ja tunteja laskematta. Joskus tili on isompi, joskus pienempi.

Politiikkaa enemmän sen suuruuteen vaikuttavat niin tuotteiden maailmanmarkkinahinnat niin tuotteiden kuin tuotantopanosten osalta sekä kasvukauden sää.

Omat maataloustukeni olen käyttänyt tuotantotarvikkeisiin, investointeihin ja lainojen hoitamiseen. Näin oletan suurimman osan muistakin viljelijöistä tekevän. Ne rahat menevät ketjussa eteenpäin.

Palkka, niin omani kuin työntekijöitteni, on tullut aina maidosta, lihasta ja viljasta. Jos se tulisi tuista, en olisi maidontuottaja vaan yhteiskunnan elätti. Sellainen minä en ole, enkä aio sellaiseksi tullakaan.

Olen aidosti ylpeä siitä, että saan viljellä sukutilaani ja kutsua itseäni maanviljelijäksi.

Me maanviljelijät annamme oman työmme ohella työtä tuhansille suomalaisille.

Vuoden 2015 maataloustukien maksatuksen siirtyminen seuraavalle vuodelle tietää karuja aikoja maatalouskaupalle. Jos kassassa ei ole rahaa, jäävät tarvikkeet ja koneet ostamatta.

Pienet maatalousvaltaiset kunnat joutuvat miettimään tulopuoltaan uusiksi, jos maatiloilta ei jää verotettavaa tuloa. Samoin pankkien kyky joustaa luottojen takaisinmaksussa testataan.

Asia on erittäin merkittävä koko maataloussektorille ja sen liitännäisille toimijoille. Siksi on pöyristyttävää, että kampanjan teemana on moinen aivopieru.

Toivon todella menestystä ministeri Orpolle, jotta meidän ei tarvitsisi alistua hallinnon sanelupolitiikkaan ja tuet voitaisiin maksaa samana vuonna kuin ne on haettu.

Koen tärkeänä mahdollisuuden vaikuttaa omalle elinkeinolle merkittäviin asioihin. Tässä tapauksessa teen sen tällä kirjoituksella kotoa käsin, en meuhkaamalla Seinäjoella sellaisen kyltin kanssa, jonka sisältöä en allekirjoita.

Tapio Leinonen
maidontuottaja, MTK:n jäsen
Vaala

JOHANNES TERVO

Tapio Leinonen ei osallistunut MTK:n tiistaina Seinäjoella järjestämään mielenosoitukseen, koska tapahtuman teema oli hänen mielestään väärin valittu.

Laatu, luovuus ja läheisyys ratkaisevat lukiossa

Koulutuksen järjestäjillä oli mahdollisuus kommentoida luonnoksia hallituksen esityksiksi eduskunnalle lukiolain muuttamisesta. Kommentointi koski lukiokoulutuksen järjestämistä sekä rahoitusta koskevia säännöksiä.

Uudistuksen tavoitteena on ikäluokkien pienentyessä turvata koulutuksen laatu ja alueellinen saavutettavuus. Tavoitteena on vähentää koulutukseen ohjautuvaa julkista rahoitusta ja lisätä koulutuksen tuloksellisuutta. Yksinkertaistaen tavoitteena ovat pienemmät panokset ja suuremmat tuotot.

Luonnoksissa painotettiin vahvojen koulutuksen järjestäjien merkitystä. Lieneekö ollut lipsahdus kirjoittajilta, kun yhdessä lauseessa oli vahvuuden vastakohdaksi kirjattu pienuus. Lakiluonnosten mukaan pieni koulutuksen järjestäjä ei siis voi olla vahva.

Koko ei ohjaa koulutuksen järjestäjän vahvuutta. Kosken 120 opiskelijan lukio on kustannuksiltaan taloudellinen ja tuloksiltaan menestynyt huippulukio. Lukioon tullaan kymmenestä eri kunnasta ja opiskelijamäärä on kasvanut vuosi vuodelta.

> Pieni yksikkö on valppaana muutoksille lähellä ja kauempana.

On perusteetonta ohjata luvat vain suurempiin yksiköihin. Pieni maaseutulukiokin voi täyttää jo nyt kaikki luonnoksissa vaaditut edellytykset. Tiivis yhteisöllisyys tukee nuorta ja lisää henkilökunnan työhyvinvointia. Kuntien ja kuntalaisten tuki on maaseutukunnissamme ainutlaatuista.

Lukiojärjestäjien toiminnallinen yhteistyö on tärkeää, mutta hallinnon on oltava riittävän lähellä opiskelijaa. Jos hallinto ohjataan suurempiin yksiköihin, tulee se kangistamaan nykyistä joustavaa järjestelmää ja alentaa myös perusopetuksen tasoa.

Pieni yksikkö voi suurta tehokkaammin käyttää voimavaransa koulutuksen tulokselliseen ja ennakointiin. Sillä ei ole päällekkäisiä toimintoja ja työnjako on selkeä.

Pieni yksikkö on valppaana muutoksille lähellä ja kauempana. Toimintaa sopeutetaan ja kehitetään paikallisten vahvuuksien ja mahdollisuuksien avulla.

Esitetyssä luonnoksessa ollaan kaukana nykylukion arjesta. Hyvinvointivaltion menestys perustuu korkeaan ja tasavertaiseen koulutustasoon. Tasa-arvo ei toteudu tasapäistämällä vaan antamalla sija paikallisille, kehittyville toimintamalleille. Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat säästöt joudutaan maksamaan välillisesti moneen kertaan takaisin.

Marja Jalli
Koski Tl
Eeva Korimäki
Marttila

Maidon hinta ei ole tarpeeksi pudonnut

Ilkka (20.11.) toteaa, miten EU-maista eniten Venäjälle maitotuotteita vienyt Suomi jää vaille EU-komission jakamaa tuotantotukea. Maatalousministeriön mukaan Suomen maitosektorin tappiot Venäjän tuontikielloista ovat toistaiseksi noin 200 miljoonan euron luokkaa.

EU-komissio antaa Baltian maiden maidontuottajille yhteensä 28 miljoonan euron apupaketin Venäjän tuontikielloista aiheutuneiden menetysten vuoksi.

Tuottajia rokotetaan nyt kahta kautta: heillä maksatetaan EU:n ja Venäjän sanelemat pakotteet. Toisaalta he saavat maksaa siitäkin, että Valio on hoitanut hommansa hyvin. Välillisiä maksajia ovat myös ne sata valiolaista, joiden irtisanomisten syyksi sanotaan Venäjän viennin vähentyminen.

Kokoomuksen europarlamentaarikko Petri Sarvamaa ei näe vielä syytä huoleen. Suomelle tehdään maksupaketti heti, kun tuottajahintatilastot näyttävät, että hinta on tarpeeksi pudonnut.

Nyt vaaditaan, että muutoksesta jakoperusteisiin on tarpeen neuvotella pikaisesti. Ellei maatalousministerin arvovalta riitä, tukea suomalaisten edunvalvontaan on saatava pääministeri Alexander Stubbilta.

Pakotteiden kannattajana Stubb kompastelee omiin tavoitteisiinsa, jos hän tyytyy maksattamaan pakotteet suomalaisilla maidontuottajilla ja elintarviketeollisuudella.

Tulee muistaa, miten Stubb on esittänyt: Me seisomme yhdessä rintamassa EU:n kanssa. Me olemme mukana asettamassa niitä pakotteita. Kaikki puheet, joiden mukaan me voisimme irtautua EU:n pakotepolitiikasta, heikentävät meidän kansainvälistä asemaamme. Suomen ei olisi pitänytkään saada erivapauksia Venäjälle asetetuista pakotteista.

Ei hyvältä näytä.

Yrjö Saraste
Helsinki

Lama unohtui vaaliohjelmista

Demarit ovat ensimmäisenä eduskuntapuolueena julkaisseet eduskuntavaaliohjelmansa. Ohjelmiin ei kannattaisi kiinnittää sen suurempaa huomiota: ne ovat kaikki samanlaisia ja niiden kantavana ajatuksena on luvata kaikkea mahdollista hyvää sitoutumatta mihinkään.

Demarien ohjelma on kuitenkin siinä suhteessa tärkeä, että se antaa viitteitä siitä, missä sävyssä vaaleja käydään.

Mikään Sailaksen lista ohjelma ei missään nimessä ole. Muutama sananvalinta kertoo jo paljon. Ohjelmasta löytyy 8 parantaa-sanaa, 11 lisätä-, 23 turvata-, 8 edistää-, 1 vähentää-, 0 leikata- ja 0 supistaa-sanaa.

Mitään ei sanota julkisten menojen leikkaamisesta; valtion ja kuntien talouden alijäämää ei ole olemassakaan. Yhtä vähän puhetta on talouden kilpailukykyongelmasta. Siltä osin sallittaneen yksi sitaatti:

”Vahvistamme kotimarkkinoiden ostovoimaa. Palkkaratkaisujen on oltava sellaisia, että työtätekevien ihmisten rahat riittävät elämiseen. Vahvistamme pieni- ja keskituloisten ostovoimaa keventämällä verotusta.”

Esitykseen ei tosin sisälly rikkaiden 75 tai 90 prosenttia solidaarisuusveroja Ranskan malliin, vaikka lupaus tietenkin kiristää verotuksen progressiota ”hyvätuloisten” osalta.

Mitkään työmarkkinareformit eivät (tietenkään) kuulu SDP:n agendaan – ne on ilmiselvästi ulkoistettu ayliikkeelle, joka ei tienkään aio luopua eduistaan yhtä vähän kuin mikään muukaan Suomessa valtaan päässyt kartelli.

Kun vaalit käydään laman keskellä, kiinnostaa, miten lama voitetaan. Mitään lamalääkettä ohjelmasta ei kuitenkaan löydy, ellei sitten usko lauseisiin ”Valtion on edistettävä tulevaisuusinvestointeja nykyistä voimakkaammin” tai ”lisäämme asuntorakentamista erityisesti suurissa kaupungeissa”.

Kantava ajatus näyttää olevan, että kasvu lähtee käytiin erilasilla avustuksilla. Politiikka sopii tietenkin hyvin verovapaille asuntosäätiöille, joiden ei tarvitse kilpailla markkinoiden kanssa.

Mitähän vaaleista oikein tulee, jos mikään puolue ei halua tai uskalla kertoa hankalista asioista. Todennäköisesti saamme nähdä ihmeellisen kissa- ja hiirileikin, jossa kaikki kyttäävät toisiaan, uskaltaako joku poiketa edistää, parantaa ja turvata -lupauslinjasta. Ehkä lopputulos on, että menemme vaaleihin sammutetuin lyhdyin.

Mutta eikö puolueiden pitäisi tarjota jotain vaihtoehtoja? Mihin tarvitaan kahdeksaa samanlaista puoluetta? Kaiken sanomattomuuden keskellä SDP:n ohjelmasta sentään löytyy yksi konkreettinen lupaus: ”puutumme mielenterveysongelmien syihin”.

Eivät poliitikot sittenkään ole voimattomia ole suurtenkaan ongelmien edessä.

Matti Viren
professori
Turun yliopisto

VIERASKOLUMNI

Yhteisvastuuta

Helsingin Sanomat jatkoi viime lauantain (22.11.) pääkirjoituksessaan Venäjän vastapakotteiden maitotiloille aiheuttaman rahallisen vaikutuksen vähättelyä.

Valio on pehmentänyt tuottajahinnan sukellusta maksamalla kassastaan kaksi senttiä. Tämä merkitsee, että kuluvan vuoden lopullinen tuottajahinta laskee. Siinä missä Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää jälkitiliä osana maidon tuottajahintaa, HS väittää, että jälkitili olisi ”osinkoa”, jonka kuuluukin vaihdella.

Totta on, että jälkitili vaihtelee. Siihen vaikuttavat markkinat ja Venäjän ja Ukrainan välisen kriisin seurauksena myös politiikka.

Tosiasia on, että maidontuottajien ahdinko jatkuu ja suurimmat syylliset tähän ovat Euroopan unioni ja sen jäsenmaat. Suomi oli muiden EU-maiden kanssa päättämässä Venäjä-pakotteista. Suomen edustajana pakotepäätöksiä oli Eurooppa-neuvostossa tekemässä pääministeri A. Stubb.

Unionin pakotepolitiikka johti Venäjän vastatoimiin. Niiden kohteeksi joutui suomalaisten maitotalonpoikien omistama osuustoiminnallinen meijeriyhtiö Valio, jonka Venäjän vienti tyssäsi alkusyksystä kuin seinään.

Valiolle ja maidontuottajille vastapakotteista on aiheutunut tähän mennessä kymmenien miljoonien eurojen vahinko eikä piikkiä ole vielä suljettu.

Täältä parren päästä maailmaa tiiraillessa ihmettelen suuresti, miksi hallitus ei ole ryhtynyt minkäänlaisiin toimiin yhteisön Venäjä-politiikan seurausten taloudellisten vaikutusten jakamiseksi ja pistää kulut koko kansan maksettaviksi. Miksi maidontuottajat ja meijerien henkilöstö joutuvat maksamaan poliittisen riskin realisoitumisen?

Maatalousministeri Petteri Orpo on yrittänyt saada EU:n kassasta rahaa, mutta huonolla menestyksellä. Kaksikymmentä vuotta sitten suurin osa viljelijöistä äänesti unioniin liittymistä vastaan. Suurin syy oli se, että monet talonpojat pitivät unionia epäluotettavana kumppanina, joka lisäisi byrokratiaa ja veisi suomalaisten rahat.

Nyt maaseutu maksaa jäsenyyden poliittista hintaa. EU:n liittymissopimus ei salli kansallisten varojen käyttöä Venäjä-pakotteiden korvaamiseen. Unionin toimesta liittymissopimukseen pakotettu käsittämätön tukialueraja jakaa tässäkin asiassa tuottajakenttää. C-alueen maidontuottajille maksettiin lokakuussa 1,5 senttiä kriisirahaa, AB-alueen maidontuottajat jäävät tästäkin tuesta paitsi.

Kun näyttää siltä, että yhteiskunta ei halua aidosti auttaa maidontuottajia ahdingossaan, voisivat valiolaiset osuuskunnat ja niiden tuottajat näyttää solidaarisuuttaan toisilleen.

Rajusta tuottajahinnan alenemisesta huolimatta C-alueen maidontuottajat voisivat kompensoida AB-alueen tuottajien menetyksiä tinkimällä 0,5 senttiä litralta tuottajahinnasta loppuvuoden ajan. Tämä nostaisi etelän tuottajien maidon hintaa sentillä.

Tällä eleellä voisi olla suuri merkitys tulevaisuudessa, jos Valio joutuu muuttamaan maidon hinnoittelua.

TIMO KÄSSI
on talonpoika
Uuraisilta.

timok@
elisanet.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Tapaamme myös täällä facebook

12 255
TYKKÄÄ
www.maaseuduntulevaisuus.fi

Viljelijät ja metsänomistajat tiukkoina

Viljelijöiden eilinen mielenilmaus tukien viivästymistä vastaan keräsi MT:n verkkosivuilla ja Facebookissa kosolti kommentteja. Moni ymmärsi, mistä viljelijän kenkä puristaa.

”Miksiköhän Suomi on ainut maa EU:ssa missä tällaista tapahtuu. Kaikissa muissa EU-maissa rahat tulee ajallaan. Pitääskö Mavi-työntekijät vaihtaa osaavimpiin henkilöihin?” pohtii **Ritva Västi** Facebookissa.

”Älkää antako nyt periksi... nälkä tekis tälle kansalle hyvää”, kannustaa **Marita Tuomikoski**.

Susanna Karhun mukaan maaseutuyrittäjät eivät voi saada riittävää palkkaa työstään, koska kansalaiset vaativat halpaa ruokaa: ”Syitä siihen minkä vuoksi ruokaa sitten kannattaa ja pitää tuottaa Suomessa, voi jokainen pohtia itse.”

”Myykää tuotteitanne ilman välikäsiä, niin saatte paremman tienestin. Jos laki kieltää, niin lakia pitää muuttaa”, kehottaa **Martti Pynnönen**.

”Olisikohan mitenkään mahdollista maksaa puolet tukisummasta ennakkoon esim. kesäkuun loppuun mennessä ja loput valvonnan jälkeen”, kyselee Cowboy.

Puukartelli puhuttaa

Viikonvaihteessa MT uutisoi, että puukartellin kanneryhmään kerätään uutta väkeä. Suuri Savotta -kanneryhmää johtava **Reijo Lahtonen** kerää listaa metsänomistajista, jotka haluavat jättää vahingonkorvauskanteet metsäyhtiöiden kartellin aiheuttamista puunmyyntitappioista.

”Kartellissa olleiden metsäyhtiöiden pitäisi joutua maksamaan korvaukset kaikille puunmyyjille, joilta he ovat ostaneet puuta KO aikana. Suurin osa kartellin uhreina olleista metsänomistajista ei hae korvausta syystä tai toisesta. Kuitenkin heillekin korvaus kuuluisi.

Yhtiöillä on takuulla tiedot kaikista puukaupoista kyseiseltä ajalta, joten korvaus kyllä pystyttäisiin toteamaan asiakirjoista”, järkeistää Juuso.

”Mitä konkreettista MTK tekee? Onko Reijo Lahtonen ainut metsänomistajien todellinen edunvalvoja?” kysyy **Jukka Tervo**.

”Osakkeen omistajien tulee saattaa toimitusjohtajalle paineita, jos ei erota oikeata väärästä – ja saa yli miljoonan palkkaa ja siirtää päätännän asianajotoimistoihin, niin hohhoijaa. Asianajotoimistot kyllä jaksavat miljoonalla valittaa. Nyt jo paloi tuossa 3 miljoonaa metsäfirmojen omistajien rahoja. Sillä rahalla olisi voinut kehittää vaikka nanosuksia tai mitä vain puunjalostusta”, Lahtonen kuittaa.

Ympäristöä puolustetaan

Maanantaina verkossa uutisoitu Suomen Yrittäjien uuden puheenjohtajan **Jyrki Mäkysen** kommentti herätti närkästystä. ”Jossakin vaiheessa tässä maassa on pakko hyväksyä sellainen periaate, että yrittämisen arvot ovat tärkeämpiä kuin ympäristön arvot. Tämä maa on mennyt tolkun yli kaikessa sääntelyssä”, Mäkynen sanoi.

”Eiköhän tässä nyt ihan turhaan laiteta vastakkain kaksi asiaa, jotka eivät välttämättä ole toisensa poissulkevia”, toteaa Järki ohoi.

”Muualla maailmassa uudet työpaikat syntyvät vihreydestä ja luonnosta, mutta täällä uskotaan paluuseen 1950-luvulle”, komppaa Elli.

KATJA LAMMINEN